

Programarbete kring entrén Bollebygds skolan 7-9

Inledning

Bollebygds skolan fick en ny matsal och kök för ett par år sedan. De gamla lokalerna på Bollebygds skolan 7-9 har sedan dess stått nästan tomma i väntan på beslut om lämplig åtgärd och tid för ombyggnad. För tillfället används de som provisoriska lokaler för administration, ledning och elevhälsa under byggtiden. I januari 2017 flyttar all verksamhet in i de nybyggda lokalerna. Då står dessa lokaler och hela den gamla Bollebygds skolan F-6 tomma.

Uppdrag och avgränsningar

Då lokaler på såväl Bollebygds skolan 7-9 som på gamla F-6 kommer att stå tomma är uppdraget att utreda och föreslå vilka verksamheter dessa lokaler skall inrymma. Det handlar om följande delar eller lokaler:

Bollebygds skolan 7-9

- Gamla matsalen inkl. cafédisken
- Gamla köket inkl. serveringsdelen
- Pläjsset som en gång varit uppehållsrum och fritidsgård
- Nuvarande personalrummet som ej kommer att behövas då det byggs ett nytt
- Nuvarande skolbiblioteket om detta flyttar till annan plats på skolan

Bollebygds skolan F-6

- A-huset övre våning dvs. gamla matsalen och köket
- A-huset nedre våning – två klassrum
- Ekorrboet tegelbyggnad med tre klassrum

Övriga lokaler på gamla F-6 skall rivas då de är i dåligt skick och paviljongerna ska tas bort.

Övriga lokaler på 7-9 skall inte behandlas i detta programarbete då mening är att en renovering av dessa skall göras i ett senare skede.

Arbetsätt

Chefer för verksamheterna grundskola F-6, 7-9, Kultur och fritid samt utvecklingsledare har först haft ett inledande möte, där vi också gick runt och tittade på de lokaler det handlar. Vid nästa möte deltog också bibliotekarien. Vid möte nummer tre medverkade även en administratör och en musiklärare. Gruppen har totalt haft fem möten. Chefen för Kultur och fritid har inför arbetet stämt av med Kulturskolan. Vid gruppens möten har fokus hållits på vilka verksamheter som lokalerna skall innehålla och vad som krävs av lokalerna. Personalen på enheterna har informerats om att programarbetet skall göras och om dess innehåll. Förslaget har presenterats för personalen för att inhämta synpunkter. Förslaget har informerats om på LSG.

Verksamheter

Vi har identifierat följande behov

- Ny entré
- Nytt skolbibliotek
- Uppehållsytor och ytor för rastverksamhet inne på 7-9 delen
- Lokaler för Kulturskoleverksamhet att användas under och efter skoltid
- Lokaler för undervisning
- Lokaler för föreningsliv t.ex. rep-lokaler
- Lokaler för LSS verksamhet

Beskrivning av behov

Entrén

Skolans entré är i dagsläget anonym och mörk. Önskemål finns därför att genom en ombyggnad skapa en inbjudande och ljus entré med rymd och som ger skolan karaktär. Ord som beskriver vad vi vill åstadkomma är: synlig, kunskapens hus, öppenhet, värme, lärande, inbjudande, tydlig, höjd, rymd och ljus. Innanför dörrarna bör man se till möjligheten att bredda korridoren för att på det sättet ge utrymme till uppehållsytor o samvaro och inte bara kommunikation. Här avser vi lokaler på vänster sida av entrén och som idag använts till föreningslokal och till kapprum. Man bör särskilt titta på hur entréer till idrottshall och skolbibliotek förläggs för att skapa öppenhet men också för att kunna stänga till vid olika typer av arrangemang och verksamhet.

Nytt skolbibliotek

Sedan flera år tillbaka ha man pratat om att dagens skolbibliotek skulle flytta ut till gamla matsalen. Det är en lokal med högt i tak och som innehåller en scen och serveringsdisk för caféverksamhet. Vi förordar att biblioteket flyttas hit då det ger möjlighet att ta tillvara lokalens särskilda planlösning samtidigt som den ligger lättillgänglig för såväl eleverna från 7-9 som från F-6 och från förskolan Krokdal.

I området kring gamla matsalen ligger också det gamla köket med serveringsdelarna. Vi är medvetna att Fastighetsavdelningen kommer att använda sig av delar av det gamla köket för sin verksamhet men önskar att det nya biblioteket får disponera så stora ytor som möjligt.

Det nya biblioteket skall vara en plats att mötas - en kulturarena där man kan få ta del av både litteratur och andra media. Det skall innehålla en kafédel. Scenen skall vara kvar med möjlighet att ha mindre framträdanden. Hela lokalen skall andas öppenhet men också kunna stängas till då den inte används eller inte är bemannad.

Biblioteket behöver minst så stora ytor som idag då det innehåller både skönlitteratur och skolans läroböcker och då det skall uppfattas som luftigt med rymd. Det skall också ha personalarbetsplats i särskilt rum samt ett tyst rum för besökare att sitta ned och läsa i.

Uppehållsytor för skolverksamhet

De äldre eleverna på skolan har i dagens läge bara korridorer och i viss mån biblioteket att vara i på rasterna, om de inte väljer att gå ut. Under stora delar av året är det mörkt, kallt och kanske vått vilket gör att eleverna oftast väljer att stanna inne. Vi vill skapa fler ytor där eleverna kan vara och ta del av vissa aktiviteter eller bara sitta ned och vara. Något som kan beskrivas som elevernas "personalrum".

Vi vill att det gamla s.k. Pläjsset öppnas upp genom att ta bort väggen mot den stora korridoren eller genom att ta upp stora öppningar i väggen, om annat inte är möjligt av hållfasthetsskäl. I detta rum vill vi ha aktiviteter som är lite mer fysiska som t.ex. pingis. Pingisborden står idag i den stora korridoren men deras placering gör att elever, personal och besökare måste kryssa sig fram vilket gör det lite trångt. Den nya skolans informations- och besöksdisk gör också att det är mindre lämplig med pingisbord i korridoren. Öppenheten till "pingisytan" i det gamla Pläjsset motiveras av att vi vill ha insyn, uppsikt och tillgänglighet.

I den stora korridoren, som är en fortsättning på den breddade entrén, vill vi ha sittplatser placerade på ett sådant sätt att det skapar lugn och trivsel för såväl elever och personal som för besökare. En miljö där man kan sitta ned och prata, spela spel, plugga, se på TV. Där det finns växter, ljuddämpning och rum i rummet. Detta kommer också att bli navet i skolans kommunikation.

Då vi ser att antalet elever kommer att bli fler än idag är det viktigt att det finns tillräckligt med utrymme för eleverna och att tillsynen är enkel och naturlig. Vi tror därför inte att det räcker med att koncentrera alla aktiviteter till entrén, biblioteket, gamla Pläjsset samt expeditioner och personalrum. Vi vill därför skapa ett andra centra längre in i skolan där elever och personal kan vara tillsammans på ett naturligt sätt. En plats där ungdomsutvecklare och lärare och andra vuxna kan sitta ned tillsammans med lärare. Utrymme för detta föreslås i anslutning till det gamla personalrummet och dess toaletter. Fördelen med detta är att det bortre delarna av skolan inte lämnas tomma på vuxna.

Lokaler för Kulturskoleverksamhet

Kulturskolan finns idag i olika lokaler på Bollebygdskolan. Dans, drama och rytmik håller till i Pläjsset medan instrumentalmusik är i de grupprum som ligger längst in i skolan. Då vi föreslår att Pläjsset används till annat ser vi det inte som möjligt att ha en sal för Dans, drama och rytmik inom de nuvarande lokalerna. Vi förordar därför att en sådana lokaler skapas i A-huset invid den mindre idrottshallen – i gamla köket och matsalen för F-6. Vi menar därför också att all Kulturskoleverksamhet förläggs i denna huskropp. Det är också ett önskemål från Kulturskolan att samla sina olika verksamheter på ett och samma ställe. Lokalerna bör alltså inrymma lokal för dans, rytmik- och dramarum, s.k. Blackbox, ensemblerum och 3-4 mindre rum för instrumentalmusik. Ev. kan det också innehålla rep – lokaler för band. I så fall måste entréfrågan beaktas.

Dessa lokaler kommer att användas för den frivilliga musikundervisningen under eftermiddagar och kvällar. Omfattningen styrs av ekonomi och behov. En förhoppning är att denna verksamhet kommer att växa. Under dagtid används lokalerna i den schemabundna musik- och kulturundervisningen som tillhandahålls av Kulturskolan i form av rytmik, drama, dans, elevens val och kanske också reguljär musikundervisning. Det handlar om vissa årskurser på både F-6 och 7-9. Det kan också vara så att man, då det endast finns en musiksalsal inne i skolan, använder dessa lokaler för ordinarie musikundervisning vid behov.

Tanken är också att lokalerna skall vara attraktiva så att lärare, speciellt på 7-9, väljer att förlägga vissa moment av undervisningen i lokalerna och att de vid stort elevtryck kan användas om alternativa lokaler.

Lokaler för undervisning

Bollebygds skolan F-6 kommer att vara byggd för 450 elever vilket innebär att skolan i princip är full när inflyttning sker. Bollebygds skolan 7-9 har idag 298 elever och har fyra klasser per årskurs dvs. 12 klasser. Från hösten 2016 räknar vi med att det kommer att vara 5 klasser per årskurs från år 7, vilket innebär att det år 2018 är 15 klasser på skolan och omkring 370 elever. (År 2006 var det 380 elever medan det sedan sjönk och var nere på 240 år 2013.

IM Introduktionsprogrammen Bollebygds gymnasieskola är förlagda till Krafthuset sedan många år. Huvuddelen var tidigare elever som inte blev behöriga för nationella program i gymnasieskolan. De gick då ofta ett år på IM och kunde sedan börja på nationellt program i t.ex. Borås. Den gruppen har under de senaste åren blivit mindre och mindre då måluppfyllelsen förbättrats i grundskolan. Sedan snart ett år tillbaka i tiden har man emellertid börjat ta emot en ny elevgrupp, ensamkommande flyktingbarn. Denna grupp blir större och större och kan inte heller inte förväntas bli behörig för vidare studier på ett år som tidigare elevgrupper kunde. De kan mycket väl bli kvar på skolan i 2-3 år. Detta tillsammans med att kommunen förväntas ta emot 80 st ensamkommande per år gör att behoven av undervisningslokaler får anses bli mycket stort. Eleverna kommer inte längre att få plats i Krafthuset då där endast finns plats för upp till 20 elever i dagens lokaler.

Med den byggnation som sker i kommunen och den påfyllning av flyktingar som sker, och kommer att ske, kan vi inte se annat än skolan är i behov av så mycket lokaler som möjligt. Även om en ny skola kommer till stånd så kommer detta att ta några år. Vi ser därför följande möjligheter:

Nuvarande biblioteket byggs om till 2 klassrum och ett antal grupprum.

Nuvarande personalrummet byggs om till 1 klassrum och 1-2 grupprum (toaletterna behålls som elevtoaletter och en del av ytan görs om till sittmiljö för elever och vuxna).

A-huset på gamla F-6 byggs, i de delar som inte disponeras av Kulturskolan (nedre våningen), om till klassrum som kan användas av IM eller av verksamheter inom grundskolan.

Ekorrböet bör behållas underförutsättning att det är byggnadstekniskt av tillräckligt god kvalitet. Lokalerna ska i första hand kunna användas som klassrum för grundskola. I andra hand kan det vara undervisningslokaler för IM. Om det inte skulle vara behov av skollokaler, vilket vi har svårt att tro, kan man tänka sig att använda lokalerna till rep – lokaler, föreningslokaler eller ev. för LSS-verksamhet.

Lokaler för LSS-verksamhet

LSS-verksamheten växer i kommunen då antalet personer som omfattas av LSS blir fler och kommunen också behöver ta hem sådan verksamhet som köps i andra kommuner. Lokaler som behövs är olika typer av boende och lokaler för daglig verksamhet. "Daglig verksamhet" är till för personer i yrkesverksam ålder med utvecklingsstörning, autism eller autismliknande tillstånd eller hjärnskadorna som man har fått i vuxen ålder.

Boenden bör inte förläggas i ett skolområde då dessa personer har samma rätt som andra människor har kring boende. Det skall inte vara i form av en institution. Vad det gäller "Daglig verksamhet" är denna för vuxna människor och bör därför efterlikna arbetslivet och inte en förlängd skolgång. En placering i en barn- och ungdomsmiljö får därför ses som mindre lämpligt. Den "Dagliga verksamheten" bör därför med fördelas förläggas kring andra arbetsplatser och/eller servicecentra.

Överväganden som skett men ej finns med i förslag

Fritidshem

Från fritids på Bollebygdskolan har inkommit ett förslag om att få ta del av lokalerna i A-huset för att ha till fritidshemsverksamhet för skolåren 3-6. Man menar att det blir trångt alternativt svårarbetat i de nya lokalerna och att barnen mår bra av ett miljöombyte genom att lämna skolan och gå till fritidshemmet på en annan plats. Vi vet att man i många kommuner för äldre elever 4-6 har s.k. fritidsklubb. För dessa barn erbjuds då ingen morgonomsorg och grupperna är betydligt större än på fritidshemmen.

Vi har övervägt frågan om kommit fram till att inte ta med detta i vårt förslag. Vi menar dels att den nya skolan är byggd och gjord för att kunna innehålla denna verksamhet och dels att vi inte har råd att ha lokaler som står tomma under stor del av dagen när lokalbehoven kommer att vara så stora under överskådlig framtid.

All musikundervisning och kulturskola i A-huset

Det har förkommit funderingar kring att även flytta ut all musikundervisningen till A-huset där vi har för avsikt förlägga Kulturskolan. Syftet med detta skulle ha varit att kunna ge musikundervisningen bättre lokaler och att man skulle kunna samutnyttja lokalerna mellan musikundervisning och Kulturskola.

I diskussion med musiklärare har vi förstått dels att lokalerna för musik i dagsläget innehåller de funktioner som man anser sig behöva och dels att det skulle innebära en stor nackdel att tvingas förflytta sig mellan skolan i övrigt och musiklokalerna i A-huset. Med stöd av detta ha vi valt att låta musikundervisningen ligga kvar inne i skolhuset. Det samutnyttjande som man skulle vinna handlar bara om en sal och ett par grupprum och det bedömer vi därmed som mindre lämpligt.

Bollebygd 2015-12-16

Staffan Lennmalm

Utvecklingsledare